

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon száma 124.	Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál. FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.	Szerkesztőség és kiadóhivatal Dessewffy-tér 7. szám alatt	Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.
---	--	--	---

Gazdasági válságunk és a munkapárti kormány.

Makó, aug. 31.

Teljesen benne vagyunk a pénzkriszisen. Ma már nem a miatt panaszkodunk, hogy borzasztó magasra szökött a kamat, hanem az hat megdöbbentően egész gazdasági életünkre, hogy hitelforrásaink szinte teljesen bedugultak. Sem a földműves, sem az iparos, sem a kereskedő nem tud kölcsönt kapni, ha még annyi fedezetet képes is felajánlani biztosítékul.

Már is majdnem ott állunk, hogy egyszerre csak egész gazdasági életünknek a láktetése megáll s ki tudja, micsoda rettenetes pusztulás következik erre.

Mert a pénzkriszis, amely már teljes borzalmasságában árcsapott felelünk fölött, természetesen magával hozza egész gazdasági életünknek a válságát is. Hiszen, ha pénz nincs, nem tud mozogni és boldogulni sem az iparos, sem a kereskedő, sem a földműves, ezeknek bukása meg többi társadalmi osztályainkat rántja magával szintén a romlásba.

Ebben a rettenetes helyzetben még csak nem is remélhetjük a jobbat. Legalább mostanában nem. Hiszen az angol bank csak tegnapelőtt emelte fel a kamatlábat teljes egy százalékkal. Ezt bizonyosan fogja követni a francia, majd a német bankoknak s legbizonyosabban az osztrák-magyar banknak a kamatláb-emelése is. A mi meg aztán igazán egyértelmű lesz azzal, hogy bankjaink egyszerűen becsukhatják a boltajtót, mert még annak a kevés kiválasztottnak sem adhatnak kölcsönt, akiket eddig még kivételesen boldogíthattak szinte elviselhetetlen súlyosságú kamatos kölcsönökkel.

Jejeztük már e helyen, hogy a helyzet annál irtóztatóbb és veszedelmesebb, mert az elmúlt évek rendkívül kedvező hitelnyújtásai folytán nálunk nagyon sok ember tovább nyújtózott a hitel igénybevételekkel, mint amennyire a — takaró ért. Az ilyen adósoknak aztán most a hitelmegszorítások és hitelmegvonások egyenesen gazda-

sági egzisztenciájukat támadják meg és gyökerestől elpusztítják.

Az ország kereskedői és iparosai között soha nem volt még oly nagy arányú a bukások száma, mint napjainkban. A hivatalos lap napról-napra egész hosszú listáját közli a fizetésektelen cégeknek és a csődbejutásoknak. S tájadalommal kell rá gondolni, hogy ez a névsor a közelebbi s még inkább a távolabbi jövőben csak bővülni, szaporodni fog.

Földművelő népünknek pedig abban jelentkezik már is a pusztító hanyatlás, hogy a pár év alatt felszökött telekárak most szinte napról-napra lejjebb-lejjebb esnek. Ugy a belső, mint a külső ingatlanoknál. És még e nagy értékesékek mellett is csak alig-alig történik adásvétel, mert bár a kínálat egyre sokasodik, a kereslet mind kisebb-kisebb terjedelemben kénytelen szorulni a pénz teljes hiánya miatt.

Ily körülmények közt nagy gazdasági katasztrófától kell tartanunk, mert már is érezzük annak minden előszelét és előjelét.

Midőn ebben a szinte kétségbeéjtő helyzetben tanácsalanni áll az egész magyar társadalom s mindenki csak az eljövendő pusztulásra jajjong, a magyar kormány, mintha csak minden színűltig tejfel volna ebben a szerencsétlen országban, még csak füle botját se mozdítja az általános hallható segélykiáltásokra. Nemcsak hogy nem siet segítségére a bajba jutott népnek, hanem mindegyre a bajra mintha csak nem is hederitene. Mintha éppen semmi kötelességet sem éreznék e tekintetben. Mintha éppen semmi köze se volna ehhez az egész nemzethez s ennek mostani nagy bajához.

Pedig megállapítható, hogy a kormánynak módjában állana, ha nem is teljesen segíteni, de sokat enyhíteni a mostani pénzkriszisen és bizonyosan megakadályozhatná a fenyegető gazdasági nagy romlást.

Részint adminisztratív eszközökkel jöhetne segítségül a kormány akként, hogy lehetetlenné tenné a fővárosi nagy bankoknak a vidéki kisebb, de szolid és jótékonyan működő bankok ellen való rablóhadjáratát, másfelől pedig közvet-

lenül is segíthetne az által, ha az állam sok-sok milliókra menő pénzkészletét tisztességes kamatoztatás mellett rendelkezésére bocsátaná — természetesen teljes biztosíték mellett — a szerencsétlen körülmények közé jutott vidéki pénzpiacnak.

De sem így, sem amúgy, se sehogyan sem törődik a kormány ezzel a pusztító bajjal.

Bezzeg, mikor arról van szó, hogy lelkek vásárlásával parlamenti többséget toboroznak össze, akkor erre meg van a kormánynak minden eszköze, de leginkább a pénze. Akkor bezzeg kinyillik az államkasszának a kulcsa s tele marokkal szórják a pénzt a kormány korteseinek s azoknak, akik készek eladni hitvány lelküket.

„Alkotmányos költségre”, amely minden részében erkölcsstelen, mindig van pénz, amennyi csak kell, sőt több az elégnél, de mikor a nemzet bajának a gyógyításáról, az általános szerencsétlenség elhárításáról van szó, akkor egyetlen fillér sincs. Választások idején mennyire hangos a kormány ígéreteseivel s mindenféle ajándékozgatásaival — persze az állam pénzéből — ilyenkor meg, mikor napról-napra veszedelmesebbé válik a csapás és sürgősen kellene a segítség, ilyenkor az egész kormány homokba dugja a fejét és — hallgat.

Ez az állapot igazán jellemzi azt az egész kormányzati elvet, amelyet ez a most is még garázdálkodó mungó rendszer teremtett és még most is fenn akar tartani.

Ez olv egyedül csak abban a a törekvésben merül ki, hogy hatalmon legyenek s minél tovább hatalmon maradhassanak! Minden más érdek sutba kerül s elpusztul e hatalmi önző érdek mögött. Mert ezen az egy érdeken kívül pusztulni engedik s nem törődnek a legszentebb s legfontosabb nemzeti érdekekkel se!

Megbotránkoztatón bizonyítja ezt a kormánynak a mostani gazdasági válsággal szemben tanusított végtelen közönye, nemtörődése is.

Valóban minden gondolkodó ember kell, hogy kérdezze ilyen kormányzat mellett, hogy vajon miért is van hat tulajdonképpen

ez a mungó kormány? Hát csak azért, hogy erkölcsstelen kormányzati elveivel metelyezze itt millióknak a lelkét és hogy minél több és súlyosabb terhet rakjon ennek a szegény nemzetnek már amúgy is roskadozó vállaira?

Mi egészen másképpen, éppen megfordítva gondoljuk a kormány kötelességét. Kellene, hogy a kormány az erkölcsi és gazdasági javak legerősebb őre, védelmezője, mentője és segítője legyen ebben az országban.

Minden jel azzal mutatja, hogy erre képtelen ez a kormány. Ezért kell ennek helyéről mielőbb pusztulnia azzal az egész rendszerrel együtt, a melyet igazán méltóan képvisel. Pusztulnia kell a rendszernek és emberének, nehogy a nemzet pusztuljon ő — miattuk!

kp

Justh Gyula állapota.

Ma reggel Justh Gyula állapotáról aggodalmas hírek kerültek forgalomba, amelyek nem bizonyultak valóknak. A tény az, hogy Justh Gyula még mindig betegen fekszik Tornyán és bár állapota lassan javul, de mégis, *aggodalomra ok nincsen.*

Érdeklődünk Tornyán Justh Gyula állapotára felől és fiától, Justh Jánostól a következő felvilágosítást kaptuk:

— Herzog tanár még tegnapelőtt éjjel, miután megvizsgálta apámát, visszatért Budapestre. A beteg valamilyen jobban van, de állapota lassan javul, sőt még a teljes javulás után is hosszabb ideig nyugalomra van szüksége. Az orvosok tanácsára körülbelül még nyolc napig ágyban kell maradnia, tehát csütörtökig, azután pedig, mint lábadozó 10–14 napot fölt idehaza. Állapota aggodalomra most már nem ad okot. Dr. Austerweil battonyai orvos állandóan mellette van.

Az intéző bizottságnak szeptember 3-iki ülésén semmiképpen sem jelenhetik meg és egyelőre még szó sincs arról, hogy mikor mehet fel Pestre.

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a m. t. vásárlóközönséget értesíteni, miszerint 15 év óta fenálló

kézmű-és nődivatáru üzletemet

a zöldségpiacon levő, ujonnan berendezett helyiségembe

helyeztem át.

Amidőn a m. t. vevőkörömnek cégem iránt tanusított eddigi bizalmat részemre továbbra is fentartani. Minden igyekezetem ezután is legelőnyösebben szerezhessék be. Üzletem vezetésében úgy, mint eddig is, főterekvésem oda fog irányulni, hogy mindenben a legjobbat és legújabbat nyújtsam. Különösen figyeimébe ajánlom m. t. vevőimnek ujonnan-bevezetett menyasszonyi kelengye és kész női fehérnemű raktáramat, továbbá perzsa szőnyegeimet, amely cikkeknel előnyös összekötéseim révén a legmagasabb igényeket is kielégíthetem. — Tisztelettel:

nagyrabecsült bizalmáért köszönetet
Minden igyekezetem ezután is
Üzletem vezetésében úgy, mint eddig
Különösen figyeimébe ajánlom m. t. vevőimnek ujonnan-
Neumann Zsigmond.

Telefon-szám: 80

Andrássy a küzdők között.

A tiszadobi találkozó.

A parlament egyesült ellenzékének az a törekvése, hogy a szeptemberben meginduló harc részére a pártonkívüli 67-eseket, első sorban azok vezérét, Andrássy Gyula grófot megnyerje. Ennek a harcnak szolgált az a látogatás is, melyet Károlyi Mihály gróf tett Tiszadobon, Andrássy Gyula gróf birtokán. Károlyi Mihály gróf szerdán érkezett automobilon Andrássy birtokára és csütörtökön utazik tovább.

Andrássynak az őszi kampányban való részvétele jelentékeny erősödése az ellenzéki tábornak.

Károlyi Mihály gróf ma nyilatkozott abban az irányban is, hogy mi fog történni az intézőbizottság szeptember 3-iki ülésén.

Károlyi gróf többek közt a következőket mondta:

Nem tudom, hogy egyes munkapárti lapok honnan veszik azt a reménykedésüket, hogy az ellenzék most már békésebb hangulatban lenne, mint a képviselőház elnapolásakor.

Ma már korántsem az erőszak szülte izgalmak által felidézett és táplált ellenzéki akcióról van szó, hanem az alkotmány védelméről és mindaddig, míg az alkotmányon ejtett csorba kikészörülve, főképp pedig a hasonló esetek megisméltélhetését kizáró garanciális intézkedések közmegegyezésével és közmegegyezésre való távozására van szó. Minden rendelkezésre álló eszközzel meg kell akadályoznunk a Tisza-Lukács regime tovább folyását és igenis példát akarunk a tekintetben statuálni, hogy senki büntetlenül ne dönthesse romba alkotmányunk bástyáinak egyikét sem.

Az ellenzék addig békére nem kapható, a míg Lukács Lászlónak a miniszterelnöki székből való távozása garantálva nincs.

A kibontakozásra vonatkozólag nekem meg van az egyéni nézetem, de ezt nem kívánom most még a nyilvánosság elé bocsátani. Egyet azonban mégis kijelenthetek és ez az, hogy mindent el fogok követni az iránt, hogy az intézőbizottság már a legelső üléséből adjon ki egy félre nem érthető kommunikét arról, hogy az ellenzék csak úgy köihet békét, ha Tisza és Lukács László távozása is biztosítva lesz.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az

Erzsébet-gőzfürdőt

1912. évi szept. hó 1-én újonnan átalakítva a nagyérdemű közönség rendelkezésére bocsátom.

Tisztelettel:
Mayer Károly,
tulajdonos.

Madarász apó 99 éves.

Nyolcvan éve képviselő.

Madarász József függetlenségi és negyvennyolcas képviselő most augusztus 27-én töltötte be 98 ik életesztendejét s immáron 99 esztendő. A ritka magas életkor megért képviselő az 1832-iki országgyűlésre lett első ízben követnek megválasztva és azóta, leszámítva azokat az időszakokat, amikor alkotmányi felüggasztások folytán nem volt egybehangzó országgyűlés, szakadatlanul tagja tagja volt a magyar képviselőháznak.

Az öreg ur, dacára magas korának, friss jó egészségben él és teljes szellemi képessége kirtokában. Kispesten egy kisdud falusi kuriában lakik, reggel 6 órakor kél már ötven év óta s rendszerint a nappal együtt tér nyugovóra. Elvágy hiányról soha se panaszkodik. A dohányzástól és szeszes italoktól teljesen tartózkodik.

Madarász apó 80 esztendő óta szakadatlanul egy kerületet képvisel, a sárkereszturi. Többször akadt már az öregnek ellenjelle, de sárkereszturi hívei lelkesen kitartottak mellette. A legutolsó választáson szerencsét próbáltak elene ketten is, de eredménytelenül.

A sárkereszturiak, amíg az öreg él, kitartanak mellette s mostani 99-ik születés napja alkalmából is meleg levelekben hosszu tartós öle és kívánnak velük együtt szeretett képviselőjüknek.

Ma nyílik meg a színház.

Teljesen ujjá van alakítva.

Uj diszletek, uj kosztümök, uj színészek.

A makói Hollósy Kornélia színház kapui ma délután nyílnak meg, hogy közel másfél hónapon keresztül Makó város közönségének a legnemesebb s legkellemesebb szórakozást nyújtsanak. Az őszi színi szezonra bámulatos gondossággal s figyelemmel készült a színház aigilis áldozatkész direktora: Nádasy József. Makó város közönsége nem fog ráismerni a régi kopottságából, teljesen ujjá, elegánsá varázsolt makói színházra.

Szorgos, dolgos kezek gyönyörű modern színházzá varázsolták a makói színházat. Nádasy József nem kimélt sem pénzt, sem fáradságot csak hogy olyanra tegye ezt a színházat, hogy a közönség szívesen járjon oda.

Csak Amerikában s a külföldi művelt államokban láthatók azok a pompás diszletek, melyeket a makói színházban fogunk látni. Gyönyörű új butorok, mesés szönyegek, pompásabbnál pompásabb dekorációk. Úgy, hogy mi makóiak, akik szinte beleléltük már magunkat a makói színház bántó ócskaságába, szinte káprázni fog a szemünk a szokatlan fény és pompa láttára.

Kellemesen fogja meglepni a közönséget az is, hogy az ócska kopott függönyt a jól megérdemelt nyugalomba küldte a direktor s helyébe

nehéz világos kék bársonyból készült kettényiló, mesésen szép függöny került. Ilyen függöny az országban csak a Budapesti Nemzeti színházban van.

A színház ruhátára és dusan fel lett szerelve. Szébbnél szebb; fényesebbnél fényesebb kosztümökben gyönyörködhetik a közönség estéről estére.

A társulatot is teljesen ujjá szervezte a kiváló művészi érzékkel bíró Nádasy igazgató. A társulatnak külföldi minta szerint 3 rendezője van. Egy rendező csak a butorzat s felszerelés kifogástalan voltára ügyel. Ilyen hallatlan áldozatkészséggel csak a külföldön találkozunk. A drámai rendezés pedig Remete Gézára a vidéki színészet egyik legkiválóbb tehetségére van bízva.

A társulat többi tagjai a vidéki színészet legkiválóbb tehetségei. Elsőrendű művészek s művésznők pompás játékban fog gyönyörködni a közönség estéről estére.

Megjött s itt van a makói közönség bájos kedvence, a vidék legkiválóbb primadonnája Peterdi Etus is. Es a véghetetlenül bájos művésznő annyira kedvence a makói közönségnek, hogy nélküle már alig tudnak elképzelni egy jól sikerült színi szezon.

Ma este is fogja alakítani a "Gyerek asszony" című énekes színdarabot a műsorszerepet. Ez egyik legjobb szerepe s ebben oly bájos lesz a kitűnő művésznő, hogy a női estére igen sokan nagyon soká rendkívül kellemesen fognak visszamemlékezni. Nádasy József az igazgató is fellép ma este s az ő jóízű humorával bizonyára igen kellemesen derít fog árasztani a publikumra s a társulat programja is igen változatosnak s sokat ígérőnek mutatkozik. Holnap este már a dráma erőt fogjuk látni a társulatnak "Györgyike a drága gyermek" című nagyhatású színdarab. Szerdán pedig a Víg-színház szenzációs darabja a "Golya" kerül bemutatásra.

Az új színi szezon tehát sokat ígér s ahogy az előjelekből látjuk s amint Nádasy direktort ismerjük, bizton hisszük, hogy ezeket a szép ígéreket egytől egyig be is váltja.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Aug. 1. Szept. Római kat. Liliái Róza + Gőr. kath. Auguszt. 17. Miron pap. Napkél 5 óra 16 percekor, nyug-szik 6 óra 44 percekor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Változó, szeles idő várható, hőmérséklet és elvéve csapadékkal. Sörgönyprónózis: Változó, szeles, hűvösebb Délhőnérséklet: 18.9 Celsius.

Istentiszteletek a reformátusoknál. Holnap, azaz vasárnap mindkét református templomban Urvacsonya-osztás lesz, „uj kenyérre.” Ez alkalomból Ujvároson 9 órakor Bereczky László lelkes prédikál, Dérczy Imre segéd-lelkész pedig ágendázik. Belvároson ugyanekkor prédikál ifju Nagy Károly segéd-lelkész, Nagy Károly lelkes ágendezik. Délután ujjároson 2 órakor Dérczy Imre, belvároson ifj. Nagy

Károly tartanak urvacsonya utáni beszédet.

Orvosi szolgálat vasárnap. Vasárnap délután 3 órától hétfő reggelig a sürgős betegeket dr. Istók Barnabás és dr. Süss Ferenc látják el. Sürgős esetekben tehát hozzájuk forduljon a közönség. Vasárnap délelőtt azonban valamennyi orvos rendel.

Az iskolai magyar címerek tisztántartása. A kultuszminiszter egyik legújabb körrendeletében felhívja a vármegye kir. tanfelügyelőjét, hogy utasítsa az iskola igazgatóit, illetve tanítóit, hogy ezek a címtáblákat az iskolaszolgálat legáltalább havonként egyszer tisztogatassák meg. Felhívja arra is a tanfelügyelőt, hogy iskolalátogatásai alkalmával szigorúan ellenőrizze a táblák rendbentartását s ha a táblák egyike-másiká kopott állapotban lenne, gondoskodjék kicseréléséről. Amely iskolánál a címtábla kopott lenne, annak az iskolának az igazgatója, illetve tanítója szept. 15-ig köteles jelentést tenni a kir. tanfelügyelőnek.

Az izraelita egyházból. Az izraelitáknak őszi nagy ünnepei szeptember hó 12-ikével veszik kezdetüket. Az izraelita egyház előjárósága ez évben is, mint más évben haszonbérbe adja a hitközség tulajdonát képező imaszékeket. Az imaszékek már szeptember másodikától naponként délelőtt 10-12 óráig délután pedig 3-5 óráig adnak haszonbérbe. Tekintettel arra a körülményre, hogy az új templom építése miatt a régi templonnak egy részét már lebontották, így a női karzaton az imaszékek száma jóval kevesebb lett, azért a hitközség előjárósága a földszinten rendezett be a nők számára kényelmes üléseket. Minthogy azonban úgy a rend, mint a biztonság egyaránt megkövetelik, hogy a templom tulsufolt ne legyen, az előjáróság ez évben az ünnepekre a templomba jegy nélkül senkit be nem enged.

Külterületi istentiszteletek. Szeptember havában a külterületen a következő helyeken tartanak a reformátusok istentiszteleteket: szeptember 8-án a Békési-uti iskolánál, 15-én a Komlósi-uti iskolánál, 22-én Rákoson, 29-én Dálon.

A püspöki park ki van világítva. A kik mostanában esténként a színház felé illetve a Kossuth utcán járnak bizonyára feltűnt nekik, hogy a püspöki park ki van állandóan világítva. A hatóság ugyanis a parkban 4 erős fényű villanylámpát helyezett el, ami nem csak jó benyomást tesz első sorban az emerre, de helyes közbiztonsági és közérkölesi intézkedés is. A park homálya ugyanis sok rosvott életi embernek nyugott menedékhelyet és esténként a tiltott szerelem is talált buvóhelyet. E négy lámpa most mindezeknek bevágja az ajtaját. De még egyet meg kell jögyezni, hogy a kivilágított kert most már este is teljes biztynságot nyújtó sétáló hely lett.

Itt vannak a katonai automobilonok. A hadgyakorlatok alkalmából ma különös látványban volt része Makóváros közönségének. Megjöltek az automobilon katonák, kiknek jó része Makón nyert elszállásolást, másik része pedig tovább ment Mezőhegyesre. Különben értesülésünk szerint az automobil osztály állandó tartoz-

Waggonos

I. oszt. bükkfák naponként érkeznek, jutányos áron kaphatók, valamint kocsik is jutányos díjak mellett bocsátatnak rendelkezésre. — Értekezhetni lehet:

Grünstein Márk, főtéri irodájában.

kodása Makón lesz, ezért ma az autómobilok hajtására 4 vagon benzin is érkezett Makóra. Ezt a tömördek robbanó anyagot a városi téglagyárnál raktározták be.

— **Megrendszabályozzák a bicikliseket.** A rendőrségen ismételt panaszt emeltek amiatt, hogy kerékpáros suhancok oly sebességgel száguldanak a város utcáin, különösen a kiaszfalozott tereken, hogy előlük kitérni is alig lehetséges s gyakran a gyalogközlekedő békés polgároknak testi épsége is veszélyben forog. Emiatt a rendőrkapitányság a rendőrszemeknek parancsot adott, hogy a sebesen hajtó kerékpárosokat föl-jelentsék, esetleg előállítsák. Egyben jelzi a rendőrség, hogy a följelentett vagy tetten ért bicikliseket a leg-szigorubbán meg fogja büntetni.

— **A feleség buszujja.** Szabadkáról jelentik: Tarnay Sándor martonosi parasztagazda állandó perpatvarban élt a feleségével. Tegnap az asszonyt kikérgette a házából, elhatározta, hogy boszút áll brutális férjén. Este, mikor Tarnay lefeküdt, baltát vett magához ezzel háromszor fejbe vágta, majd zsineggel összekötötte kezét és lábát és kamarába vonszolta. Ezután kivett férje szekrényéből 580 koronát és gyermekeivel együtt a Magyarkanizsán lakó szüleihez ment. Tarnay egy után eszméletre tért a kamrában, káltozni kezdett, mire a szomszédok kiszabadították a kötelékek közül. Az asszony ellen rablás és súlyos testi sértés miatt indították n.eg az eljárást.

— **Hurokra került bicikli tolvaj.** Ma délelőtt a főtéren levő rendőrnök feltűnt egy fiatal ember ki minden-hova betekintett és kezével egy biciklit irányított. Minthogy a rendőrnök gyanus volt a fiatal ember, azért igazolásra szólította fel, de a fiatal ember csak öölt hatolt, de magát igazolni nem tudta. Mikor bekísérték, a vallatásnál elismerte, hogy ő aradi ember Médi Lukácsnak hívják, de beismerte azt is, hogy bicikli lopásból el olyanformán, hogy az egyik városban lopott biciklit a másik városban elzalogosítja. Ma is egy ilyen biciklit akart zálogba tennie. A fiatal embert letartóztatják és ellene megindult az eljárás.

— **Élet a Féliksz-fürdőben.** Az első sárguló falevél másutt a fürdőszézon halálát jelenti s amint az őszi szél végig szánt a strandok esplanadok bokrai közt, megszűnik a zajos vidám élet a mi Féliksz fürdőnkben, amelynek hírét évről-évre messzebb tájakra viszik szét, s mely imár a külföld érdeklődését is magára vonja. A nyári szezon végén új évad kezdődik, a mezei munkák végeztével Bihar, Hajdu és Békés, sőt a távolabbi vármegyék birtokosai, akik az őszi kellemes időszakára hatasztották üdülésüket, örömmel keresik fel a Féliksz fürdőben, mely ilyenkor a szokottnál is nagyobb kényelmet nyújthat s nagyobb figyelemmel fogadhatja vendégeit, szobák előzetes megrendelése nélkül is már rendelkezésre állanak. Mint értesülünk szeptember hó 1-től kezdve a szobá-árakat is 30 százalékkal mérsékelik, s az államvasutak igazgatóságánál lépések történtek arra nézve, hogy a vonatok közlekedésének rendjét október hó 1-éig változatlanul, november hó 1-éig pedig korlátozva tartják fenn a közönség kényelmére. Egri Balog Gábor népszerűvé vált kímő-igányzenekara a fürdő élénk látogatottságának magyarázata, hogy a meleg gyógyító forrásokat a tropikus nyári hőségek elmúltával sokan kellemesebbnek és hatásosabbnak tartják.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságra jelentkeztek Csorba János Horváth Katalinnal, Engedi István Török Margittal.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság“-al. A „Makói Független Ujság“ mindent megír, semmit se hallgat el.

Regény az életből.

A gyermek szive.

Az élet írja meg a legszebb regényeket, az élet színpadán játszódnak le az igazi drámák, tragédiák. Kritikus nem fedez fel bennük hibát, fogyatékoságot, észszerűen, logikával történnek az események, a drámai fordulatok. Vagy ugyan akadt-e már egy röpke fantáziájú regényíró, aki tollára vette volna, elleszte volna az életből az alábbi vidéki tragédiát:

Régen-régen, évekkel ezelőtt a biharmegyei Rogoz községben egy napon nősültek Muci János és Linka Miklós oftani földművesek. Az évek hosszú sora, mintegy tizenkét esztendő mulott fejük fölött anélkül, hogy a legesekélyebb incidens is megzavarta volna családi boldogságukat. De az élet utjai kiszámíthatatlanok.

Évtizedes boldog családi élet után egy napon arra ébredt a két házaspár, hogy ők rosszul választották meg feleségüket. Muci úgy gondolkodott, hogy az ő családi boldogságuk csak úgy marad épségben, ha Linka feleségével tölti el a még hátralevő napjait, viszont Linka abban a hitben élt, hogy az ő életét csak Muci felesége teheti boldoggá.

És a két férfi nem sokáig töprengött: terveiket közölték egymással, majd az asszonyaikkal is és mind a négyen békésen beleegyeztek a változásba.

De volt egy ötödik, egy szőke kis tizenkétéves leány, Muci Istvánék gyermeke, akinek elszorult a szive a hír hallatára és amikor elérkezett a cserélés napja, ő tagadólag intett szőszke kis fejével: nem akarta elhagyni szüleit. Nem tudott választani. Édesanyját is szerette és édesapjához is ragaszkodott.

Az árvaszőkehez került az ügy, amely a törvény paragrafusai között mozogva, az anyának ítélte a kis leányt.

A leánykának ennél fogva édesanyjával együtt át kellett költözködni Linka tanyájára. Ez az élet azonban nem tetszett a kis leánykának. Napokon éjjeleken át sírt, amíg aztán mostoha apja nagyon gyakran megverte. A leányka minduntalan megszökött az új otthonból, de édesanyja utána ment és visszavezette.

Egyideig ment így a dolog, de végre is a leányka megunt a folytonos üldözést. Pieny fejében borzasztó gondolat fogamzott meg.

Tegnap reggel szintén édesapjának házában volt s amikor megpillantotta édesanyját, aki ismételtén azért látogatott el, hogy őt hazavigye, fölslaladt a padlásra és egy gerendára fölakasztotta magát. Amire rátaláltak, már halott volt.

Elszállott a lelke és magával vitte édesanyja és édesapja boldogságát is.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Hétfőn a bérlet kezdetétől itt először Sinkó Gizella, Verő Janka, Thuróczy Gyula, Fenyő Aladár és Derenghy István felléptével: új diszletekkel „Györgyike drága gyermek” színmű.

Kedden Kanizsai Elzával a címszerepben: „Kis cukros” vigjáték. Szerdán itt először új diszletekkel „A gólya”. A Vigszínház legújabb nagysikerű bohózata.

Csütörtökön másodsor! „A gólya.” Pénteken az énekes személyzet bemutatkozása a 85-ik gyalogezred zenekarának közreműködésével — teljesen új diszletekkel és jelmezekkel! „Leányvásár” nagy operett.

Nyilt-tér.*)

Alulírott ezennel kijelentem, hogy ifj. Lőrincz István kőműves mester fiannak senki, semmiféle hitelt ne adjon, mert érte felelősséget nem vállalok és adóságait ki nem fizetem.

Fürge Mária,
édesanyja.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (146)

Két fiatal szív szomorú végezte.

MÁSODIK RÉSZ.

VI.

A lovak érezték az istálló közelgését s meggyorsították ügetésüket. Már áthaladtak a rovagnyi hídon és a hegységek távolodtával a Mont Blanc felmagasodott havas kupolájával, melyet biborszínnel öntött el a leáldozó nap.

Az omnibusz csakhamar megállt a gyárigazgató lakása előtt. Simonne leszállt és az előcsarnokban leányait és férjét vette észre, amint a kocsizörgésre elősiettek.

— Csakhogy végre itt vagy! — mondotta Divoire; már alig vártalak, mert egy meglepetést tartogatok a számodra. Találd ki!

Simonne még elkábultan az utazástól nagy szemeket meresztett anélkül, hogy értene valamit.

— Ne is gondolkozz, kis mama, mondotta pajzánul Marcelle, megmondom én neked, mi az a meglepetés. Serraval ur itt van!

Divoirené mozdulatlanul, kővé meredve állott. Szívverése meggyorsult és ajkai elhalványodtak. Még arra sem volt mep a szükséges hidegvére, hogy megdöbbenjen rajta.

— Mit, erre nem voltál elkészülve, ugy-e? folytatta Divoire

elragadtatva; barátunk a szalomban van... Jer kezét szoritani vele!

Megfogta a karját, belökte a szalon ajtaját és bekiáltott:

— Kedves mester, ime a nőm!... Ha nem késett volna meg Annecyben, találkozniok kellett volna és együtt érkezhettek volna meg a három órai postahajóval.

Divoirené álomból látszott felébredni.

Folyt. köv)

Tapéták

Linoleum padlószőnyegek

Linkrusztrák

a Tapéta háznál

Jerk és Schuschnitz

Wien VI., Gumpendorferstrasse 6.
Kérje ön a mi mintakönyvünket minden kárpitos és díszítőfél.

Méhészek!

Akik megbízható helyről, tiszta méhviaszból készült

műlépet

Óhajtanak beszerezni, forduljanak bizalommal szatmári Szabó István méhészetéhez Pankota. (Arad megye), mely méhészet amerikai hengerprésszel készített bármely méretű műlépnek kilóját csomagolva K. 5. 60-ért szállítja, amíg viaszkészlete ki nem fogy. 645

ÉRTESITEM

mentes pálinkák, valamint

a tisztelt KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy

mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szesz-

rumok és tea-rumok és min-

denféle

liquörök legelőnyösebb beszerzési forrása

Iritz Sámuel özv.

cégnél M A K Ó.

Földhaszonbérbeadás.

A Rácz-ut szélén az igácsi csárda mellett két fertály tanyaföld tanyával és gazdasági épületekkel együtt több évre, haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet Dégi Istvánnal, Zrinyi-u. 11. ujszám, vagy Tanya 729 927. szám alatt.

Hereföld

két évre, hagymának kiadó. Többféle idein hizónak való fias koca eladó. Értekezhetni lehet Ratkai Ferencnél, 66. Járandó szám alatt a 733 belső nyomáson.

Legolesőbb, legszebb, leg-tartósabb

iskolatáskák

Klein Mórnál, a Korona-bazárban kaphatók.

Eladó föld.

A nagy Ján-2 napos pusztaföld-gorban levő dem szab- badkézből, örökáron eladó. Érte- kezhetni lehet Fodor Jánossal, Mes- 719 kó-utca 38. ujszám alatt.

Iritz Sámuel özv. cég**ITALÁRJEGYZÉKE**

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K.
Valódi törköly	2.40 „
5 éves kajszin barack	3.— „
8 „ „ „	4.— „
10 „ „ „	5.— „
5 „ borpálinka	3.— „

Á valódiságért a cég felelősséget vállal.

Az „**OLLA**“ több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva.

Olla lerakatok az Olla plakátok által kivannak tüntetve.

„**OLLA**“
bizonyított legjobb higiénikus **GUMMI**-különlegesség Teljes jótállás. Mindenütt kapható. Árjegyzék ingyen. OLLA GUMMI Gyár, Wien II. 966 Preberstrasse 27

Ára tucatonként 4, 6, 8. és 10 korona. Kapható: Breuer Zoltán, Sándor Zsigmond és Ember József gyógyszerárában.

Pályázati hirdetés.

Az „Egyesült Makói Hagyma- és Zöldségtermelő Kertészek Értékesítő Szövetkezete“ ezennel pályázatot hirdet az október hó 22-én megüresedő raktári állásra. Az állással 1000, azaz egyezer korona fizetés jár, mely évi fizetés havi egyenlő részletekben előre fizetetik.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kelleleg felszerelt és eddigi működésüket igazoló kérvényeket 1912. szeptember hó 14-ig nyújtsák be, mert el késve beérkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Megjegyzem, hogy az állásra megválasztott egyén 1912. évi szeptember hó 22-én az állást tartozik elfoglalni, egy havi próbára, mely próbaidőre azonban igénye nincs és ilyet nem élvez.

Makó, 1912. évi augusztus hó 31-én.

Pintér Miklós s. k.,
elnök.

Nem szabad, dehogyszabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katonai és cigányzenét élethűen játszva az eredeti „Eufon“ tölcsernékülű be- szélőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona

WAGNER „Hangszer király“

nál BUDAPEST, József-körút 15-1.

Használt kottákat becserél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Hirdetés.

Az „Egyesült Makói Hagyma- és Zöldségtermelő Kertészek Értékesítő Szövetkezete“ közhírré teszi, hogy az üzlet-részjegyek elkészültek és azok kiosztása és ezzel kapcsolatban az elmúlt évi osztalék kifizetése 1912. évi szeptember hó 2-án kezdetét veszi.

Felhívom ennél fogva a szövetkezet tagjait, hogy rész- jegyeik átvétele céljából a szövetkezet irodahelyiségében meg- jelenni és egyidejűleg a részjegy kifizetését igazoló nyugtát magukkal hozni sziveskedjenek.

Makó, 1912. évi augusztus hó 31-én.

Pintér Miklós s. k.,
elnök.

KINCSET ÉR a Tordy-féle

Hollandi három király tea,

mivel nemcsak hashajtó, hanem egyúttal étvágyjavító, gyomor- tisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkü- lönben a legmakacsabb gyomorbetegségek is segít. Csomagja (kbl. 10-12-szeri használatra) 50 fillér. Mindenyógytárban kapható.

Nyomdász-tanulók

felvételnek lapunk nyomdájában.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makon.

767—1912. végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmé- ben ezennel közhírré teszi, hogy a makói kir. járásbíróságnak 1912. évi lp. I. 466/9. számú végzése kö- vetkeztében dr. Kiss Pál makói ügyvéd által képviselt Benák Ven- del makói lakos javára 164 Kor. s jár. erejéig 1912. évi július hó 25-én foganatosított kielégítési vég- rehajtás útján le- és felőlfoglalt és 1478 kor. becsült következő ingó- ságok, um.: buza, üsző, sertés és egyéb nyilvános árverésen ela- datnak.

Mely árverésnek a makói kir. járásbíróság 1912. évi V. 501/2. számú végzése folytán 164 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi áp- rilis hó 29 napjától járó 5 száza- lékos kamatai és eddig összesen hátr. 94 kor. 18 fillérben biróilag már megállapított és felmerülő költségek erejéig Apátfalva hatá- rában 387. sz. tanyán foglalva a hatrongyosi 659. sz. tanyán leendő megtartására 1912. évi szeptember hó 14-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.-c. 107. és 108. §. ai értelmé- ben készpénzfizetés mellett, a leg- többet ígérőnek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül- foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. ér- telmében ezek javára is elrendel- tetik.

Kelt Makón, 1912. augusztus hó 31. napján.

Kuhn János,
kir. bir. végrehajtó.

Állítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság“-ot megta- lálja benne, amire -szüksége van.-

Felhívás

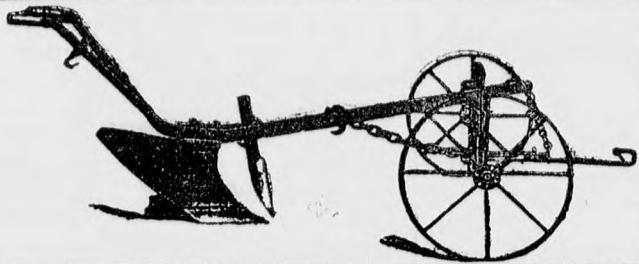
a hölgyközönséghez!

Van szerencsém a nagyérde- mű hölgy közönség tudomá- sára hozni, hogy I. ker. Kálvin- utca 12. szám alatti lakásomon

f é s ü l é s t

elvállalok, meghívásra házhoz o o o is kimegyek. o o o A nagybecsült hölgy közön- ség b. pártfogását kéri

Erdei Ilonka frizernő

Telefon-
szám:
126.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy
gazdasági gépraktáramat

a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hírneves **Bächer-féle tüköracél kormány-nyal ellátott** - mindenféle nagyságban - **ekét** szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bármint nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és láncos boronákat, 6-8 és több vasu 428 **kultivátorokat, tárcsás boronákat,**

szecs kavágó, répavágó, kukorica morzsolókat, és elsőrendű Ringeisen-féle tizedes mérlegeket. Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek a világhírű **Melichár-féle Unikum-Drill sorvető Imperátor műtrágya és magvető gépeket,**

melyek miután sorba veinek és sorba trágyáznak, utólérhetetlen tökéletességükkel fogva ez ideig páratlanul állanak e téren és már is nagy kereslet- **Ujdonság!** Raktáron tartom az eddig még nek őrvendenek. nem ismert és kitűnően bevált

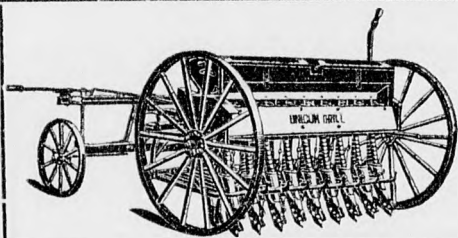
Johnston-féle kukoricaszár aratógépet.

Ennek előnyös és könnyű munkaképességét, valamint kezelését raktáramban bemutatom. Végül mindenféle gépek azonnali javítását - a legszolidabb áron elvállalom és jótállás mellett teljesítem - **LEGUJABB! Léghűtéses (vizhűtés nélküli) MOTOR,** egyszerű, veszély nélküli, bárki által könnyen kezelhető.

A t. gazdaközönség becses pártfogását kérve továbbra is - tisztelettel:

Lipták Béla

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Kálvária-útca (az új kórházzal szemben.)

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés«
gyógyszertára

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Főülmulthatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolít az arcról mindennemű pattanást, bőrtakát, szepőt, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó viz.“ Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájviz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájizre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájizzagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Király Lajos áruházában

a következő nyári árak a szezon előrehaladottsága miatt leszállított árban vásárolhatók:

Lüszter kabátok II koronától.	Schiffon	70
Mosó bluzok	Jó mosó pongyola	7—
Szövet bluzok	Aljak	5—
Himzett batiszt	Selyem alsók	8—
Csipke	Schiffon	2'80
Himzett füzövédő		

Női ingek, háló kabátok, nadrágok, igen olcsón.

Leány lüszter ruhák!

Szabott ár!

Miért vagy másé?

Fecském hova szállsz?

Akiknek a szívük fáj?

Hogy van a Pali bácsi?

stb. népdalokat, kuplékat, katona és cigányzenét élethűen játsza az óriási „Adria“ beszélőgép, mely 5 legújabb hanglemezzel, nagy felszereléssel csak 40 korona.

WÄGNER „Hangszer-király“
nál BUDAPEST VIII.
József-körút 15.

Gyorsjavító műhely.

Nagy fényképes árjegyzék ingyen!

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A száznak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségeit megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az **Ideál-arckenőcsőt** használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszertárában szerezhetők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

Megérkezett!

500 drb. lendamaszt abrosz, ára	3, 6, 8, 10 korona.
200 drb. lendamaszt mityő, ára	90 fillér.
Férfi ingek, fehér és színes	1'50, 2, 3 korona.
Gallérok darabja	20 fillér.
Arcfátyol métere	20
Himzések métere	15, 20, 30
Női keztyűk párja	30
Valódi francia selyem batiszt	50, 70, 80
Angol mosó zefírek	70, 80, 90
Remek női ruhaszövetek	60 fillértől 5 koronaig.
Férfi ruhaszövetek	3 koronától 6 koronaig.
500 tucat vászonzsebkendő, melynek ára 5 korona volt, tucatlja 2'30 korona. — Valamint a még itt felnem sorolt különböző cikkek rendkívüli olcsó árban.	

ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

Eladó vagy kiadó föld.

A földéaki **15 hold** szántóföld rétben a rajta lévő tanyaépületekkel, szőlőskerttel, sürgősen örökáron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó, vagy esetleg több évre hasznbérbe kiadó. Értekezhetni lehet Forrai Sándor 721 tulajdonossal a helyszínen.

Földeladás.

A Vásárhelyi-ut mellett a makói ugarban az **husz kislánc** utász háznál föld tanyaépületekkel együtt örökáron eladó. --- Értekezhetni lehet: Galamb Pállal a helyszínen. Ugar, 724 41. szám alatt.

Eladó földek. A Soványban, az új munkásházák közelében levő 600 négyszögöl területű földem, továbbá a Bánomban levő 1100 és 2200 négyszögöl területű földjeim akár egészben, akár parcellákban örökáron, szabadkezből eladók. **Kocsis Károlynál,** Káivária-utca 5. ujszám alatt. --- Ugyanott egy jókarban levő farafu vereseny kerékpár is eladó.

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatalit és öregét, szegényt vagy gazdagot egyaránt melessen szórakoztat. Mindenütt kapható.

Ára 1 korona.

Gyártja: a „Cserépgyár“ R.-T., Kismányán.

Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fenntartani, e célra óvdekképes és agilis képviselőket keresünk. A budapesti raktár telefonszáma 170-68.

Mütrágya.

Az őszi idényre már berendezkedtem mindenféle **mütrgyafélével** Megrendeléseket lehet eszközölni — eredeti gyári áron — vásárnaponként, Vásárhelyi-utca 15. sz. a. Egy hónapon belüli megrendelőimnek még 20 fillérrel olcsóbb árat számíthatok. — A gazdaközönség b. pártfogását kéri:

661 **Diós Imre.**

Eladó telkek.

A gazdasági iskolával szemben levő Szegfű-utcában a Szabó ács-mester-féle ház mellett

többtelek házhelynek eladó

Ugyanott jó kiszáradt vályog jutányos áron, folyton kapható. Értekezni lehet Dózsa Andorral, 543 hosszú utcai bormérésben.

Saját szerkezetű láncoskutak készítése felelősséggel!

Gépek javítását, átalakítását a legmodernebb szerszámok segítségével a legpontosabban és legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett eszközöl:

Gulácsi János vasipartelepe és gazd. gépraktára **Makó,**
Dessewffy-tér 31. szám. (Ludpiac.)
Telefonszám 50. Telefonszám 50.
347. Autogén hegesztés és vácás!

Vízvezetési kelleke és szerelések.

Uj kocsik nagy rakára és készítésére.

Művész

lehet bárki, ha nem egy nehezen kezelhető, hanem egy könnyen elsajátítható hangszert rendel magának

Wagner a „Hangszer Király“-tól, Budapest.

József-körut 15. Önoktatási iskola ingyen. Gyorsjavító műhely! Kérjen nagy fényképes díszfőárjegyzéket ingyen.

HARMONIKÁT

vehet legolcsóbban

Wagner a Hangszer-Király

országzserte elismert legolcsóbb hangszerárúházában **Budapest, József-körut 15. sz.** Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Két soros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb. Fényképes árjegyzék ingyen

Kiadó ház. Toldy-utca 12 ujszalatti ház, mely áll 2 padolt szoba, konyha, kamra és több melléképületből, november 1-re

k i a d ó.

Értekezhetni lehet Tulipán-utca 17 sz.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserü

házi-szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, éllet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes ize miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálairatbizonyítja jószágát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Lapunk nyomdájában egy tanulóleány fizetéssel felvétetik.**Kiadó föld.**

Csókáson, Szepesi János szomszédságában levő **2 fertály föld** a rajta lévő gazdasági épületekkel együtt gabonatermés alá több évre hasznbérbe kiadó. Értekezhetni lehet a helyszínen Széll Imrével, 722 534. tanyaszám alatt.

Eladó ház üzlethelyiséggel és gabona magtárral, valamint egy 38 holdas belső tanya, mely konyhakertésznek és tejgazdaságnak igen alkalmas. Tulajdonos **Alber József** Temesvár, 710 Erzsébetváros, Király-tér.

Földhasznbérlet. A Csókáson levő 3 fertály tanya föld több évre — gabona alá — hasznbérbe kiadó. — Értekezhetni lehet Barta Sándorral, Pacsirta-u. 675 1130. szám alatt.

Aki eredeti **KÖBANYAI** gyári töltésű jó és tiszta sört óhajt inni, forduljon Iritz Sámuel céghez.

Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már képtelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelentkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Ház- és földeladás.

A Páva utcai 2985. számú ház, a rákosi utfélen Patkós Ferenc szomszédságában egy járandó, a Mikócsa oldalon Patkós Sándor szomszédságában egy járandó, a kákási oldalon Nagy Sámuel szomszédságában egy járandó, végül a pücskői hegyben: félnapos pusztaföld, szabadkezből eladó. Venni szándékozók értekezhetnek Rác Sándor örökösöknek megbízásából,

Rác Sámuel Szunyog-utca 24. sz. 665

Eladó föld.

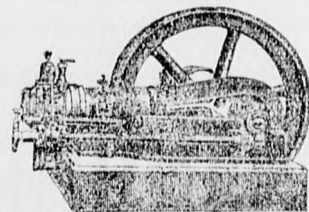
A rákosi utfélen 12 kilométernél **12 kat. hold, 347 négyszögöl föld eladó,**

esetleg hagymatermés alá kiadó. Gazdálkodás felhagyása végett u. o. mindenféle jószág, ló, csikó, tehén, juh s mindenmü gazdasági eszközök, továbbá egy 8 öles kazal buzaszalma, polyva, stb. is jutányos áron eladó. — Venni szándékozók értekezhetnek:

Apjok Imre tulajdonossal, 656 Bogarzó 921. tanyaszám a.

Legjobb asztali borok és mindennemü különleges borok kis és nagy mértékben **Iritz Sámuel özv.** cégnél kaphatók.

Nyersolaj szivógáz diesel **MOTOROK** benzin és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás. **Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.** Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára.

147 VEZÉRKÉPVISELŐ: **Gellért Ignác és Társa** Budapest, V., Koháry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

Gépiró

délutáni foglalkozást keres.

Cim a kiadóban.

2 szobás

lakást keresek azonnalra, esetleg október elsejére. Bővebbet **Paskesz Testvérek** könyv- és papírkereskedésében, (Főtér) Makói Takarékpénztár épület.

Tubarózsa-krém és kenőcs az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. **Tubarózsa-hajkenőcs** a haj és bajusz növést legjobban elősegíti! 1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér. — Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salófor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féreg irtó anyag, egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:
JENEI SZÉKELY LAJOS
 gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerésztárában
 MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
 Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!
 Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

Értesítés! Van szerencsém Makó város és vidéke t. vidéke gazdaközönységét értesíteni, hogy Makó város és vidéke részére az eredeti o o o

Sack Rudolf-féle tüköracél ekéket vizonteladás céljából egyedül Kucses Károly urnak, mint ottani kizárólagos képviselőnek szállítom és így Makón eredeti kiváló minőségben és szigoruan szabott árban azok egyedül **Kucses Károly ur gépraktárában** szerezhetők be. Tisztelettel: 678
 Popper Samu, Budapest.

ÚJ ÜZLET! MEGNYILT ÚJ ÜZLET!

a Paskesz Testvérek könyv-, papir-, zenemű- és írószerkereskedése o o Makón, (Főter) a Makói Takarékpénztár épületében.

Van szerencsénk értesíteni a mélyen tisztelt vásárló közönséget, hogy egy, a mai kor igényeinek mindenben megfelelő **könyv, papir, zenemű és írószerkereskedést** nyitottunk, hol e szakmába vágó cikkek a legutányosabb árak mellett szerezhetők be.

A midőn a m. t. vevőközönység pártfogását kérjük, nem mulasztjuk el megjegyezni, hogy főtelevésünk oda fog irányulni, hogy a legújabb áruinkkal, de főleg olcsó áraink révén n. b. megelégedésüket minden tekintetben kiérdemljük. Egyben felhívjuk az iskolába járó gyermekek m. t. szüleit a közeli iskolai idényre bevezetett olcsó árainkra, u. m.: iskola táskák, könyvszijak, hegedű hurok és az összes iskolaszerekre.

Az összes bel- és külföldi napi és heti lapok, folyóiratok előfizetési helye.

Szolid és pontos kiszolgálás!
 Állandó újdonságok zeneművekben!

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetés útján.

Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Díszes kivitelben, kotta, fűzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wágner „Hangszer-Király” országoserte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Szálloda és vendéglő eladás vagy bérbeadás

Megyei székhelyen, a vasuti állomás mellett egy modern berendezésű és igen élénk forgalmu szálloda és vendéglő összes berendezésével együtt, kedvező fizetési feltételek mellett örökáron eladó vagy esetleg hosszabb időre hasznóbére kiadó. Értekezni lehet Szegeden, Valéria-tér 14. szám alatt.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári újdonságok verseny árai:

Lüszter felöltők	II. 12. K-tól.	Női ingek	1.70 K-tól
Lüszter „	I. 15. — „	Háló kabátok	1.80 „
Delén bluzok	3. — „	Női nadrágok	1. — „
Himzett „	3.90 „	Fűző védő	III. 1.20 „
Csipke „	5. — „	Fűző védő	II. 2.40 „
Párnák „	1.70 „	Fűző védő	I. 3. — „
Paplan lepedők	5. — „		

Szigoruan szabott árak!

Selyem, Batiszt, Schiffon és Lüszter alsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák! Fejkötők! Pique paplanok!

Használt üvegfal Lapkihordó-fiuk kerestetik megyételeire. Cim a kiadóhivatalban. felvételnek a kiadóhivatalban.

Nyomdász-tanulók felvételnek lapunk nyomdájában.

Tévedések elkerülése végett kérem anagyérdemű vevőközönséget, hogy a jelzett címre ügynöki sziveskedjenek.

„ÓRANGYAL“ disztemetkezési vállalat

Makó, Dessewffy-tér 4. szám. 00
(Kenyérpiac, főgimnázium mellett,
Tókey-féle házban). 0 0 0 0 0 0

Van szerencsém Makóváros és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy a Dessewffy-tér 4. sz. a. (Kenyérpiac, főgimnázium mellett, Tókey-féle házban) a mai kor igényeinek megfelelő

disztemetkezési vállalatot

170

rendeztem be, hol „Órangyal“ cég alatt fogom vezetni. — Felhívom a n. é. gyászoló feleknek szives figyelmüket, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomban bárki is a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszosztályig bevásárolhat és továbbá még arra is felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomat a mai kornak megfelelően rendeztem be, hogy bármi is, ami előforduló gyász eseteknél csak szükséges, az nálam mindenkor beszerezhető, miér is üzletemben tartok mindenféle nagyságu és színezésű érc-koporsót, azonkívül minden festésű fa-koporsókat, valamint behuzott fehér- és színes selyemmel, bársonnyal, brockát- és sima atlasz szaténokkal és polituros tölgyfa-koporsókat, egyszersmind tükörfényes nickel ércel behuzott és színezett köves koporsókat stb. Szóval újabbnál újabb festésű és behuzatu koporsókat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig készítik el és mindenkor a legolcsóbb versenyáron. Kész szemfedők, párnák, madracok és kész halott ruhák minden színben és nagyságban üzletemben kaphatók.

Fejfék és sirkeresztek minden nagyságban. Szenfedők atlasz selyem, gáz, dusches, bobinet és Pougé, brockát és sima atlasz szatén, perckál, valamint templom oltári csipkékből. — Minden minőségű és színezésű sirkoszoru-szallagok, szóval minden, ami a temetéshez szükséges és így lehetővé teszem, hogy a nagyérdemű gyászoló közönségnek a legolcsóbb áron számíthatok, eltekintve mindent, mivel semminemű fáradságot, készitési díjat fel nem számítok, mivel mindent saját magam készítik el. — Magy és dus választékban tartok érc, művirág, élő preparált sirkoszorukat minden szín- és nagyságban, valamint külön megrendelésnél élő virágokból is készítik. — Végül felemlitem a nagyérdemű gyászoló közönségnek, hogy mindennemű gyászkelemből is dus raktárt tartok és gyász esetek bevásárlásánál mélyen leszállított áron számítok gyászruhákknak valót és fekvte gyász-selyem-, szövet- és ternókendőket, valamint fekete szélű gyász zsebkendőket, gyászfátyolokat azért, hogy vevőimnek kedvezhesek és hogy mindazok, kik »Órangyal« disztemetkezési vállalatomat bármikor előforduló gyász esetekben felkeresik, bizalommal és a legnagyobb megelégedésükkel távozhassanak el a nagyérdemű gyászoló felek üzletemből.

o Hullaszállítást és exhumálást az ország bármelyik részéről elvállalok. o

Előforduló gyász esetekben kérve a nagyérdemű gyászoló vevőközönségnek becses párfogásukat, mély tisztelettel:

„Órangyal“ disztemetkezési vállalat

özv. G Y U R I K L A J O S N É tulajdonos.

Előforduló gyász eseteknél meghívásra házhoz is kimegyek.

Egyszerű és pompa-diszravatalozásért és gyászkecsjaimért díjat külön nem számítok fel.

Elvállalok temetéseket a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb diszosztályig gyorsan és pontosan, szolid áron.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek :

Rovatos ivenk,
Számák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek :

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.